

Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἠσχολήθη περί τό θέμα τῆς κανονικῆς ὀργανώσεως τῆς Ὁρθοδόξου Διασπορᾶς. Οὕτω, συνεζήτησε τά ὑπό τῆς Δ' Προσυνοδικῆς Πανορθόδοξου Διασκέψεως (Σαμπεζύ, 2009) καί ὑπό τῆς Συνάξεως τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν (21-28 Ἰαν. 2016) παραπεμφθέντα αὐτῇ σχετικά κείμενα περί τῆς Ὁρθοδόξου Διασπορᾶς καί περί τοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας τῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων ἐν αὐτῇ, ἐγκρίνασα αὐτά μετά τινων μικρῶν τροπολογιῶν, ἔχουν δέ ὡς ἀκολούθως:

1.

1. Διεπιστώθη ὅτι ἀποτελεῖ κοινήν βούλησιν πασῶν τῶν ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὅπως ἐπιλυθῇ τό ζήτημα τῆς Ὁρθοδόξου Διασπορᾶς τό ταχύτερον δυνατόν καί ὅπως ὀργανωθῇ αὕτη κατά τρόπον σύμφωνον πρός τήν ὀρθόδοξον ἐκκλησιολογίαν καί τήν κανονικήν παράδοσιν καί πρᾶξιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.
2. Διεπιστώθη ὡσαύτως ὅτι κατά τήν παροῦσαν φάσιν δέν εἶναι ἐφικτή δι' ἱστορικούς καί ποιμαντικούς λόγους ἢ ἄμεσος μετάβασις εἰς τήν αὐστηρῶς κανονικήν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας ὡς πρός τό ζήτημα τοῦτο, τούτέστιν εἰς τήν ὑπαρξίν ἑνός μόνου Ἐπισκόπου εἰς τόν αὐτόν τόπον. Ὅθεν, ἀποφασίζεται ὅπως διατηρηθοῦν αἱ θεσμοθετηθεῖσαι ὑπό τῆς Δ' Προσυνοδικῆς Πανορθόδοξου Διασκέψεως αἱ Ἐπισκοπικαί Συνελεύσεις, ἄχρῃς οὗ ἐπιστῆ ὁ καιρός, κατόπιν ὠριμάνσεως τῶν συνθηκῶν, πρός ἐφαρμογήν τῆς κανονικῆς ἀκριβείας.

2.

1. Αἱ Ἐπισκοπικαί Συνελεύσεις τῶν κατωτέρω μνημονευομένων περιοχῶν συγκροτοῦνται ὑπό πάντων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ ἐκείνῃ ὡς κανονικῶν ἀναγνωριζομένων ἐπισκόπων, οἵτινες θά ἐξακολουθοῦν νά ὑπάγονται εἰς τās κανονικάς δικαιοδοσίας, εἰς ἅς ὑπάγονται σήμερον.
2. Αἱ Συνελεύσεις αὗται θά συνίστανται ἐκ πάντων τῶν ἐν ἐκάστη περιοχῇ ἐπισκόπων, οἵτινες εὐρίσκονται ἐν κανονικῇ κοινωνίᾳ μετά πασῶν τῶν ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί θά προεδρεύωνται ὑπό τοῦ πρώτου ἐκ τῶν εἰς τήν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως ὑπαγομένων ἀρχιερέων, ἐλλείψει δέ τούτου συμφώνως πρός τήν τάξιν τῶν Διπτύχων. Αὗται θά ἔχουν ἐκτελεστικήν Ἐπιτροπήν, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν πρώτων ἱεραρχῶν τῶν διαφόρων δικαιοδοσιῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν εἰς τήν περιοχήν.
3. Ἔργον καί εὐθύνη τῶν ἐπισκοπικῶν τούτων Συνελεύσεων θά εἶναι ἡ μέριμνα διά τήν φανέρωσιν τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας καί τήν ἀνάπτυξιν κοινῆς δράσεως ὅλων τῶν ὀρθοδόξων ἐκάστης περιοχῆς πρός θεραπείαν τῶν ποιμαντικῶν ἀναγκῶν τῶν ἐκεῖ διαβιούντων ὀρθοδόξων, κοινήν ἐκπροσώπησιν πάντων τῶν ὀρθοδόξων ἐναντι τῶν ἑτεροδόξων καί τῆς ὅλης κοινωνίας τῆς περιοχῆς, καλλιέργειαν τῶν θεολογικῶν

γραμμάτων καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας κ.λπ. Αἱ ἐπί τῶν θεμάτων τούτων ἀποφάσεις θά λαμβάνωνται καθ' ὁμοφωνίαν τῶν Ἐκκλησιῶν αἱ ὁποῖαι ἐκπροσωποῦνται εἰς τὴν συγκεκριμένην Συνέλευσιν.

3. Αἱ περιοχαί, εἰς τὰς ὁποίας θά δημιουργηθοῦν εἰς ἓν πρῶτον στάδιον Ἐπισκοπικαί συνελεύσεις, ὀρίζονται ὡς ἑξῆς:

- i. Καναδάς
- ii. Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι Ἀμερικῆς
- iii. Λατινικὴ Ἀμερική
- iv. Αὐστραλία, Νέα Ζηλανδία καί Ὠκεανία
- v. Μεγάλη Βρεταννία καί Ἰρλανδία
- vi. Γαλλία
- vii. Βέλγιον, Ὁλλανδία καί Λουξεμβούργον
- viii. Αὐστρία
- ix. Ἰταλία καί Μάλτα
- x. Ἑλβετία καί Λιχτενστάιν
- xi. Γερμανία
- xii. Σκανδιναυικαὶ Χῶραι (ἐκτός τῆς Φιλλανδίας)
- xiii. Ἰσπανία καί Πορτογαλία

Οἱ ἐπίσκοποι τῆς Διασπορᾶς, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν εἰς τὴν Διασποράν καί ἔχουν ἐνορίαν εἰς περισσοτέρας περιοχάς, θά εἶναι μέλη τῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων καί τῶν περιοχῶν αὐτῶν.

Αἱ Ἐπισκοπικαὶ Συνελεύσεις δέν ἀποστεροῦν ἀπὸ τούς Ἐπισκόπους μέλη αὐτῶν ἀρμοδιότητος διοικητικοῦ καί κανονικοῦ χαρακτῆρος οὔτε περιορίζουν τὰ δικαιώματα αὐτῶν εἰς τὴν Διασποράν. Αἱ Ἐπισκοπικαὶ Συνελεύσεις ἀποβλέπουν εἰς τὴν διαμόρφωσιν κοινῆς θέσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, τοῦτο οὐδὲν ἔμποδίζει τούς Ἐπισκόπους μέλη, οἱ ὁποῖοι μένουσιν ὑπόλογοι εἰς τὰς ἰδικὰς τῶν Ἐκκλησίας, νά ἐκφράσουν τὰς ἀπόψεις τῶν ἰδικῶν τῶν Ἐκκλησιῶν ἐνώπιον τοῦ ἔξω κόσμου.

Οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων συγκαλοῦν καί προεδρεύουν πασῶν τῶν κοινῶν συνάξεων τῶν ἐπισκόπων τῆς περιοχῆς αὐτῶν (λειτουργικῶν, ποιμαντικῶν,

διοικητικῶν κ.λπ.). Εἰς ζητήματα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, ἀπαιτοῦνται, κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως, πανορθόδοξον ἀντιμετώπισιν ὁ πρόεδρος αὐτῆς ἔχει τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην διὰ τὰ περαιτέρω κατὰ τὰ πανορθόδοξως ἰσχύοντα.

Αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι δεσμεύονται, ὅπως μὴ προβαίνουν εἰς ἐνεργείας δυναμένας νὰ παραβλάψουν τὴν ὡς ἄνω διαγραφομένην πορείαν πρὸς κανονικὴν ἐπίλυσιν τοῦ θέματος τῆς Διασπορᾶς, ὡς ἢ ἀπόδοσις τίτλων ὑφισταμένων ἤδη εἰς Ἀρχιερεῖς, θὰ πράττουν δὲ πᾶν τὸ δυνατόν πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων καὶ ἀποκατάστασιν τῆς ὁμαλῆς κανονικῆς τάξεως ἐν τῇ Διασπορᾷ.

Κανονισμὸς Λειτουργίας τῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Διασπορᾷ

Ἄρθρον 1.

1. Πάντες οἱ ὀρθόδοξοι ἐπίσκοποι ἐκάστης Περιοχῆς, ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καθορισθειῶν, οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται ἐν κανονικῇ κοινωνίᾳ μετὰ πασῶν τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, συγκροτοῦν ἰδίαν Ἐπισκοπικὴν Συνέλευσιν.
2. Μέλη τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως εἶναι καὶ ὅσοι ὑπερόριοι ὀρθόδοξοι ἐπίσκοποι ἀσκοῦν ποιμαντικὴν διακονίαν ἐνοριῶν τῆς Περιοχῆς.
3. Οἱ ἐφησυχάζοντες καὶ οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὴν Περιοχὴν ἐπίσκοποι, ἐφ' ὅσον πληροῦν τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου (1), δύνανται νὰ προσκληθοῦν ὅπως συμμετάσχουν εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἀλλὰ ἄνευ δικαιώματος ψήφου.

Ἄρθρον 2.

Σκοπὸς τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως εἶναι νὰ φανερώνη τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, νὰ προωθῆ τὴν συνεργασίαν μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς πάντας τοὺς τομεῖς τῆς ποιμαντικῆς διακονίας καὶ νὰ διατηρῆ, διαφυλάσῃ καὶ ἀναπτύσῃ τὰ συμφέροντα τῶν κοινοτήτων, αἱ ὅποια ὑπάγονται εἰς τοὺς ὀρθοδόξους κανονικοὺς ἐπισκόπους τῆς Περιοχῆς.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Ἐπισκοπικὴ Συνέλευσις θὰ ἔχη Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν ἀπαρτιζομένην ἐκ τῶν πρώτων ἐπισκόπων ἐκάστης τῶν κανονικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Περιοχῆς.

Ἄρθρον 4.

1. Ἡ Ἐπισκοπικὴ Συνέλευσις καὶ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ αὐτῆς θὰ ἔχουν ἓνα Πρόεδρον, ἓνα ἢ δύο Ἀντιπροέδρους, ἓνα Γραμματέα καὶ ἓνα Ταμῖα, ὡς καὶ ἄλλους ὑπευθύνους ὀρισθησομένους ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

2. Πρόεδρος είναι *ex officio* ο πρώτος τῶν ἐπισκόπων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί, ἀπόντος τούτου, κατὰ τήν τάξιν τῶν Διπτύχων. Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως συγκαλεῖ τὰς συνεδρίας αὐτῆς, διευθύνει τὰς ἐργασίας αὐτῶν καί προεξάρχει τῶν συλλειτούργων. Ἐπί τῶν ζητημάτων, τὰ ὅποια συνεζητήθησαν εἰς τήν συνεδρίαν τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως καί ἐπί τῶν ὁποίων ἐπετεύχθη ὁμόφωνος ἀπόφασις, ὁ Πρόεδρος (ἢ κατ' ἀνάθεσιν αὐτοῦ ἄλλο μέλος τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως) προβάλλει ἐνώπιον τοῦ κράτους, τῆς κοινωνίας καί τῶν ἄλλων θρησκευτικῶν ὀργανισμῶν τήν κοινήν θέσιν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς περιοχῆς.
3. Ὁ ἢ οἱ Ἀντιπρόεδροι ὀρίζονται *ex officio* ἐκ τῶν ἐπισκόπων-μελῶν τῶν Συνελεύσεων ἐκ τῶν ἀμέσως ἐπομένων Ἐκκλησιῶν συμφώνως πρὸς τήν τάξιν τῶν Διπτύχων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ὁ Γραμματεὺς, ὁ Ταμίας καί οἱ λοιποὶ ὑπεύθυνοι ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, δύνανται δέ νά μὴ προέρχωνται ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῶν ἐπισκόπων.

Ἄρθρον 5.

1. Αἱ ἀρμοδιότητες τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως εἶναι:
 1. νά μεριμνᾷ καί νά συμβάλῃ διὰ τήν διατήρησιν τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Περιοχῆς εἰς τὰς θεολογικάς, ἐκκλησιολογικάς, κανονικάς, πνευματικάς, φιλανθρωπικάς, ἐκπαιδευτικάς καί ἱεραποστολικὰς ὑποχρεώσεις αὐτῆς.
 2. Ὁ συντονισμὸς καί ἡ προώθησις τῶν κοινοῦ ἐνδιαφέροντος δραστηριοτήτων εἰς τοὺς τομεῖς τῆς διαποιμάνεως, τῆς κατηχήσεως, τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, τῶν θρησκευτικῶν ἐκδόσεων, τῶν μέσων μαζικῆς ἐπικοινωνίας, τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας κ.λπ..
 3. Αἱ σχέσεις μετὰ τῶν ἑτεροδόξων καί μετὰ τῶν ἑτεροθρήσκων.
 4. Πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰς σχέσεις αὐτῆς μετὰ τῆς κοινωνίας καί τῶν κρατικῶν Ἀρχῶν.
 5. Ἡ προετοιμασία σχεδίου ὀργανώσεως τῶν ὀρθοδόξων τῆς Περιοχῆς ἐπὶ κανονικῆς βάσεως.
2. Ὁ καθορισμὸς τοῦ πεδίου τῶν ἀρμοδιοτήτων δέν θά ἔδει ἐπ' οὐδενὶ νά παρεμβαίνει εἰς τήν ἐπαρχιακὴν δικαιοδοσίαν ἐκάστου Ἐπισκόπου καί νά περιορίζῃ τὰ δικαιώματα τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν σχέσεων αὐτῆς μετὰ τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν, τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν, τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημερώσεως, τῶν ἄλλων ὁμολογιῶν, τῶν κρατικῶν καί διομολογιακῶν ὀργανισμῶν, ὡς ἐπίσης καί τῶν ἄλλων θρησκευτικῶν.

Ἐπί ἐιδικῶν γλωσσικῶν, ἐκπαιδευτικῶν ἢ καί ποιμαντικῶν ζητημάτων Ἐκκλησίας τινός ἢ Ἐπισκοπικῆς Συνέλευσις δύναται νά συνεργάζεται καί μετὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τῆς ἐν λόγῳ Ἐκκλησίας, ὥστε ἡ ποικιλία τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων νά ἐπιβεβαιοῖ τήν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τήν κοινωνίαν τῆς πίστεως καί τόν σύνδεσμον τῆς ἀγάπης.

Άρθρον 6.

1. Ἡ Ἐπισκοπική Συνέλευσις ἀποδέχεται καί καταγράφει τήν ἐκλογήν τῶν ἐπισκόπων τῆς Περιοχῆς, ὡς καί τήν ἀναφοράν αὐτῶν εἰς τὰς ἀγιωτάτας αὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας.
2. Ἐξετάζει καί καθορίζει τό κανονικόν καθεστῶς τῶν ἐν τῇ Περιοχῇ τοπικῶν κοινοτήτων, αἱ ὁποῖαι δέν ἔχουν ἀναφοράν εἰς τὰς ἀγιωτάτας αὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας.
3. Ὅφείλει νά καταγράφη πᾶσαν κρίσιν κληρικῶν ἐκφωνηθεῖσαν ὑπό τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν, ἵνα ἡ κρίσις αὕτη ἐφαρμοσθῇ μεταξύ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Περιοχῆς.

Άρθρον 7.

1. Ἡ Ἐπισκοπική Συνέλευσις συνέρχεται τουλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους, τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου. Δύναται νά συνέλθῃ ὡσάκις ἤθελε τοῦτο κριθῆ ἀναγκαῖον ὑπό τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τῇ ἐγγράφῳ καί ἠτιολογημένῃ αἰτήσει τοῦ 1/3 τῶν μελῶν τῆς Συνελεύσεως.
2. Ἡ Ἐκτελεστική Ἐπιτροπή συνέρχεται μίαν φοράν ἀνά τρίμηνον καί ὡσάκις ἤθελε τοῦτο κριθῆ ἀναγκαῖον, τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου ἢ τῇ γραπτῇ καί ἠτιολογημένῃ αἰτήσει τοῦ 1/3 τῶν μελῶν αὐτῆς.
3. Αἱ προσκλήσεις διά τήν σύγκλησιν τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως, ἐάν δέν συντρέχουν ἐξαιρετικοί λόγοι, ἀποστέλλονται πρό δύο μηνῶν, ἐνῶ διά τήν σύγκλησιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς πρό μιᾶς ἐβδομάδος, συναποστέλλονται δέ τά θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως καί τά πρός αὐτά σχετικά στοιχεῖα.
4. Ἡ ἡμερησία διάταξις πρέπει νά ἐγκρίνεται κατά τήν πρώτην συνεδρίαν τῆς Συνελεύσεως καί δέν δύναται νά τροποποιηθῇ εἰ μή δι' ἀποφάσεως τῶν παρόντων μελῶν, λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας.

Άρθρον 8.

Ἡ Ἐκτελεστική Ἐπιτροπή εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ διά τῆς παρουσίας τῶν 2/3 τῶν μελῶν αὐτῆς, ἡ δέ Συνέλευσις διά τῆς παρουσίας τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν μελῶν αὐτῆς, συμπεριλαμβανομένου τοῦ Προέδρου αὐτῆς.

Άρθρον 9.

Αἱ ἐργασίαι τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως διεξάγονται συμφώνως πρός τὰς ἀρχάς τῆς ὀρθοδόξου συνοδικῆς παραδόσεως καί διευθύνονται ὑπό τοῦ Προέδρου αὐτῆς, ὁ ὁποῖος ἔχει καί τήν εὐθύνην ἐποπτείας ἐπί τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς.

Άρθρον 10.

1. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως λαμβάνονται καθ' ὁμοφωνίαν.

2. Εἰς ζητήματα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως, πανορθόδοξον ἀντιμετώπισιν, ὁ πρόεδρος αὐτῆς ἔχει τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην διὰ τὰ περαιτέρω, κατὰ τὰ πανορθόδοξως ἰσχύοντα.

Ἄρθρον 11.

1. Μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως δύναται νὰ συγκροτοῦνται ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς Ἐπιτροπαὶ Ἱεραποστολῆς, Λειτουργικῶν, Ποιμαντικῶν, Οἰκονομικῶν, Ἐκπαιδευτικῶν, Οἰκουμενικῶν καὶ ἄλλων θεμάτων, προεδρευόμεναι ὑφ' ἑνὸς ἐπισκόπου-μέλους τῆς Συνελεύσεως.
2. Τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν αὐτῶν, κληρικοί ἢ λαϊκοί, ὀρίζονται ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς. Σύμβουλοι ἐπίσης καὶ εἰδικοί δύνανται νὰ προσκαλῶνται ὅπως συμμετάσχουν εἰς τὴν Ἐπισκοπικὴν Συνέλευσιν ἢ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν, χωρὶς δικαίωμα ψήφου.

Ἄρθρον 12.

1. Ἡ Ἐπισκοπικὴ Συνέλευσις δύναται νὰ συντάξῃ καὶ νὰ τροποποιήσῃ τὸν ἴδιον αὐτῆς Ἑσωτερικὸν Κανονισμόν πρὸς συμπλήρωσιν καὶ προσαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Περιοχῆς καὶ ἐν σεβασμῶ πρὸς τὸ κανονικὸν δίκαιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.
2. Πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς Συνελεύσεως νομικά καὶ οἰκονομικά θέματα ἀποφασίζονται ὑπὸ τῷ φῶς τῆς νομοθεσίας τῶν κρατῶν τῆς Περιοχῆς, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως ἀσκοῦν τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 13.

Σύστασις νέας, κατάτμησις ἢ κατάργησις ὑφισταμένης Ἐπισκοπικῆς Συνελεύσεως ἢ συγχώνευσις δύο ἢ περισσοτέρων τοιούτων γίνεται μετ' ἀπόφασιν τῆς Συνάξεως τῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν κατόπιν αἰτήσεως Ἐκκλησίας τινός ἢ τοῦ Προέδρου Ἐπισκοπικῆς τινος Συνελεύσεως πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.